



De vele voordelen van het wettelijk vastleggen van de rechten van Inheemse Volken en Tribale Volken!

- a. **Rechtzetten van historisch onrecht.** Vanaf de koloniale periode is er veel onrecht geweest tegenover Inheemse Volken en Tribale Volken. Het erkennen van hun grondenrechten en andere collectieve rechten is een actie van de hedendaagse Staat Suriname om dit historisch onrecht recht te zetten.
- b. Doordat er **geen wetgeving is op de grondenrechten** en andere collectieve rechten van Inheemse Volken en Tribale Volken, staan ze bloot aan vele bedreigingen en kunnen er verschillende conflicten ontstaan, bijv. het uitgeven van grond of concessies in en rondom dorpsgebieden aan derden. Wettelijke vaststelling van deze rechten zal ertoe bijdragen dat Inheemse Volken en Tribale Volken meer rechtszekerheid en rechtsgelijkheid hebben. En zal voorkomen dat wij weer zullen worden geconfronteerd met situaties zoals die zich tijdens de bouw van de Brokopondo stuwdam hebben voorgedaan. Dit komt ook de rechtstaat ten goede.
- c. Inheemse Volken en Tribale Volken zijn voor een groot deel direct afhankelijk van hun gronden, de natuur voorziet rechtstreeks in hun dagelijkse voeding, medicinale planten, culturele en spirituele behoeften, etc. Zonder hun gronden zullen ze moeilijk een waardig bestaan kunnen hebben en komen ook hun **cultuur en hun culturele integriteit in gevaar**.
- d. Suriname moet voldoen aan haar regionale en **internationale verplichtingen** op het gebied van mensenrechten. Suriname is al vaker aangemaand om dergelijke wetgeving te maken en heeft zelfs al meerdere vonnissen van het regionale, Inter-Amerikaanse Hof voor de Rechten van de Mens tegen zich. Een rechtsstaat kan de huidige situatie echt niet langer laten zoals het nu is.
- e. **De collectieve grondtitels zijn zoals vermeld niet-overdraagbaar, ondeelbaar, niet-verhandelbaar en onbelastbaar.** Met het vestigen van dergelijke collectieve grondtitels op delen van het grondgebied, wordt het Surinaams grondgebied ook wettelijk beschermd tegen grondspeculatie door individuen die enorme lappen grond zouden kunnen verkrijgen voor individueel voordeel.
- f. Met de nieuwe wetgeving zullen gronduitgifte of concessies in deze gebieden immers niet zonder **inspraak en benefit-sharing** van de lokale gemeenschappen mogelijk zijn. Het Surinaams grondgebied wordt hiermee dus sterker beschermd!

- g. Net zoals andere landen met Inheemse Volken, neemt Suriname hiermee een **belangrijke stap voor verdere dekolonisatie**. Kolonistoren beschouwden Inheemse Volken en Tribale Volken vaak als minderwaardig en als “wilden”, en de Inheemse Volken en Tribale Volken werden openlijk gediscrimineerd. Zij werden niet als volk erkend en heel vroeger niet eens als burgers van het land. Hun leiders werden niet erkend en er was geen sprake van participatie in de totstandkoming van nationaal beleid. Het rectificeren van deze aspecten is dus ook onderdeel van een dekolonisatieproces.
- h. Suriname streeft naar voortgaande decentralisatie, en het erkennen van de collectieve rechten van Inheemse Volken en Tribale Volken is een heel belangrijk onderdeel daarvan. In de praktijk worden deze groepen bestuurd door hun eigen traditionele autoriteiten, die met de erkenning van deze rechten **“wettelijk erkend traditioneel gezag”** van de Inheemse Volken en Tribale Volken worden. Hun input in districtsplannen zal wettelijk geregeld worden, en de Inheemse Volken en Tribale Volken zullen nu rechtstreeks kunnen participeren in de uitvoering van regionale en nationale ontwikkelingsplannen.
- i. Het wettelijk erkennen van de collectieve rechten van Inheemse Volken en Tribale Volken zal ook een **ondersteuning van gemeenschapsontwikkeling betekenen**, want de Inheemse Volken en Tribale Volken kunnen dan zelf besluiten nemen over de richting en inhoud van hun ontwikkelingsplannen, en samenwerkingen aangaan voor ontwikkelingsprojecten, met zekerheid op hun grondgebieden. Het is verwachtbaar dat dankzij deze rechtszekerheid en -bescherming, de economische bedrijvigheid door Inheemse Volken en Tribale Volken exponentieel zal toenemen.
- j. Het erkennen van de collectieve rechten van Inheemse Volken en Tribale Volken zal positief werken voor het **verbeteren van het investeringsklimaat**. Bonafide investeerders die wel degelijk rekening houden met internationale mensenrechtenstandaarden vragen namelijk ook om rechtszekerheid als het gaat om investeringen in gebieden waarin en waarvan de Inheemse Volken en Tribale Volken leven, en veel internationale ontwikkelingsfondsen stellen de bescherming van de rechten van Inheemse Volken en Tribale Volken zelfs als voorwaarde.
- k. **Bescherming van de natuur:** Dankzij hun duurzame levenswijze en het respect voor de natuur door Inheemse Volken en Tribale Volken, zijn hun gebieden de best beschermde natuurgebieden met de hoogste concentratie van biodiversiteit en carbonopslag, en de laagste graad van ontbossing en landdegradatie in hun gebieden. Dit is wetenschappelijk bevestigd door de meest toonaangevende intergouvernementele wetenschappelijke instanties op het gebied van klimaatverandering en biodiversiteit. Deze wettelijke erkenning past helemaal in het imago van Suriname als groenste land ter wereld.

Inheemse Volken en Tribale Volken, en het Internationaal Recht

De Inheemse Volken en Tribale Volken onderscheiden zich van de rest van de samenleving aangezien ze in stamverband leven, met hun eigen gezag en cultuur, en ze zijn direct afhankelijk van hun grondgebieden voor hun leven, overleving, voortbestaan, culturele integriteiten nog veel meer. Ze hebben ook hun eigen identiteit als volk. Dat wil zeggen dat zij niet alleen verschillen, maar dat zij ook willen verschillen en als verschillend door willen blijven gaan. Vanwege deze specifieke karakteristieken van de Inheemse Volken en Tribale Volken genieten zij bescherming in het internationaal recht.

Suriname is partij bij verschillende internationale en regionale mensenrechtenverdragen en –verklaringen. De collectieve rechten van de Inheemse Volken en Tribale Volken zijn als zodanig echter nog niet in de Grondwet, noch in het Surinaams rechtssysteem, noch in de rechtspraktijk opgenomen en derhalve niet erkend. Het is daarom van eminent belang om deze **discrepantie tussen het internationaal recht en het Surinaams recht op dit gebied van mensenrechten weg te werken, alsook om de verplichtingen uit eerdergenoemde verdragen, in het bijzonder het Amerikaans Verdrag voor Mensenrechten, na te komen. Suriname is het enige land in het westelijk halfrond dat, tot vóór de inwerkingtreding van deze wet, de rechten van de Inheemse Volken en Tribale Volken nog niet structureel heeft erkend in haar wetgeving.**

Het Amerikaanse Hof voor de Rechten van de Mens heeft de Staat Suriname tot drie keren toe gevonnis met name in de Moiwana-, Saramaka- en de Kaliña en Lokono case. Het hof heeft vastgesteld dat Suriname op grond van het Amerikaans Verdrag voor Mensenrechten en andere internationale mensenrechtenstandaarden gehouden is om de rechten van Inheemse Volken en Tribale Volken als een specifiek mensenrechtenregiem in haar rechtssysteem te incorporeren. Het heeft verder bepaald dat de Staat de volgende maatregelen moet treffen:

- Wetgeving maken op het gebied van de collectieve rechten van Inheemse Volken en Tribale Volken, plus andere maatregelen daaromtrent nemen;
- Verzekering van de collectieve eigendomsrechten met betrekking tot hun traditionele woon- en leefgebieden;
- Afbakening en demarcatie van die woon- en leefgebieden;
- Uitgifte van een titel op die grondgebieden.

Concept Wet Collectieve rechten van Inheemse Volken en Tribale Volken

Het doel van deze wet is de garandering van de rechtszekerheid en rechtsbescherming van de collectieve rechten van de Inheemse Volken en de Tribale Volken in Suriname. Hiertoe worden deze Volken als zodanig erkend als rechtspersoon, zodat zij nu, in tegenstelling tot voorheen, voor en namens zichzelf als collectief op recht en in het bijzonder rechtspraak een beroep kunnen doen.

Deze wet is een raamwet, die voornamelijk de hoofdzaken vastlegt, en dient ter vaststelling van het kader waarbinnen de collectieve rechten van de Inheemse Volken en de Tribale Volken geplaatst worden en waarbinnen nadere regelgeving gemaakt dient te worden.

Uitvoering voor alle Inheemse Volken en Tribale Volken

De bepalingen over de wettelijke erkenning van de collectieve grondenrechten en rechtsbescherming moeten volgens de vonnissen van het Inter-Amerikaans Mensenrechtenhof worden uitgevoerd voor alle Inheemse Volken en Tribale Volken van Suriname.

Bovendien moet de Staat ervoor zorgdragen:

- dat Inheemse Volken en Tribale Volken effectieve inspraak krijgen;
- dat er milieu- en sociale effectenonderzoek wordt gedaan alvorens er projecten in hun gebieden worden goedgekeurd;
- dat zij ook voordelen krijgen uit activiteiten die binnen hun grondgebieden worden uitgevoerd.

